

KAZIMIERZ DENEK

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu

Wacław Strykowski
– uczoney i wychowawca

Dobry, uświęcony tradycją uniwersytecką obyczaj zobowiązuje do honorowania nauczycieli akademickich zasłużonych dla nauki i dydaktyki. Stosowną ku temu okazję stwarza jubileusz 70-lecia urodzin i 45-lecia aktywności naukowo-badawczej i dydaktyczno-wychowawczej Profesora zw. dra hab. Wacława Strykowskiego, kierownika Zakładu Technologii Kształcenia na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Laudamus virum gloriosum in generatione sua
(Chwalmy męża sławnego w swoim pokoleniu)

Z Autorem obchodzonych jubileuszy miałem szczęście przez prawie dziesięć lat pracować w Międzywydziałowym Zakładzie Nowych Techniek Nauczania UAM w Poznaniu, kierowanym przez prof. zw. dra hab. Leona Leję, spotykałem się czterdzieści pięć lat na: konferencjach, kongresach, seminariach, sesjach, sympozjach i zjazdach naukowych, w pracach rad Wydziału Nauk Społecznych i Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu, w działalności Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego i Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN. Byłem recenzentem w postępowaniu o nadanie Jubilatowi tytułu naukowego profesora nauk humanistycznych. Opiniowałem dysertacje doktorskie, których promotorem był Profesor zw. dr hab. Wa-

claw Strykowski. O odbyliśmy wiele dyskursów związanych z konceptualizacją i profilowaniem poszczególnych roczników „Neodidagmata” pod kątem dostosowywania ich do zachodzącej transformacji systemowej szkolnictwa wyższego w skali lokalnej, regionalnej, krajowej, europejskiej i światowej oraz *toczącej się* reformy systemu edukacji narodowej.

Dawało to liczne okazje do poznania dorobku naukowo-badawczego, dydaktyczno-wychowawczego, pasji teatralnej i aktywności organizacyjnej Jubilata w Uczelniach Jego pracy. Bez narażania się na podejrzenie o pochlebstwo, z pełnym przekonaniem stwierdzam, że Profesor Waclaw Strykowski może poszczycić się dorobkiem bogatym i wieloaspektowym w obszarze merytorycznym, metodologicznym, metodycznym i utylitarnym z zakresu pedagogiki mediów i dydaktyki ogólnej. Nie obca jest Mu problematyka szeroko rozumianych problemów edukacyjnych szkoły wyższej.

Waclaw Strykowski należy do czołowych, oryginalnych, refleksyjnych i innowacyjnych pedagogów w Polsce. Stale poszerza swą autonomię naukowo-badawczą w edukacji i naukach o niej. Jak przystało na prawdziwego, refleksyjnego nauczyciela akademickiego silnie reaguje swoją aktywnością naukową na wyzwania stawiane przez procesy transformacji systemowej w Polsce, zwłaszcza reformę systemu edukacji narodowej.

Reprezentuje fantastyczną pracowitość, dokładność w badaniach, przestrzega skrupulatnie normy współpracy naukowej i koleżeństwa. Towarzyszy temu uczciwość, z której wydobywają się załączki przyjaźni.

Chętnie czytam prace Jubilata, ponieważ wyróżniają się wieloaspektowym, wielowymiarowym i interdyscyplinarnym ujęciem oraz językową biegłością i zdyscyplinowaniem. Napisane są językiem jasnym, komunikatywnym, zwięzłym i klarownym. Ich pisarskie credo można zawrzeć w słowach: lekkość, szybkość, dokładność, przejrzystość, wielorakość. Kuszą czytelników swym intelektualnym urokiem oraz wzorcową poprawnością w warstwie: deskryptywnej (opisowej), eksplanacyjnej (wyjaśniającej), predyktywnej (prognostycznej) i ewaluacyjnej (oceniającej).

Profesor Waclaw Strykowski swoimi eksploracjami dobrze służy współczesnej edukacji i naukom o niej. Dzięki temu ma ustalone miejsce na parnaisie znawców w zakresie wymienionych kręgów tematycznych Jego zainteresowań naukowo-badawczych.

W swoim piśmiennictwie dotyka tego, co jest przygodą nas wszystkich jako pracowników naukowo-dydaktycznych. Na imię jej nauka. Jubilat przypomina, że jedną z cech konstytutywnych nauki jest jej rozwój. Istotną rolę w tym rozwoju odgrywają stawiane pytania. Jeżeli czyni się to poprawnie i głębiej niż dotychczas, to postępek jest pewny. Profesor po mistrzowsku stawia pytania istotne dla edukacji i nauk o niej. Interesuje Go odpowiedź na nietławe pytanie, *jak uczyć?* Chodzi o to, żeby to czynić coraz lepiej, nowo-

cześniej, bardziej zrozumiale, mądrzej, sensowniej, sprawniej, świadomie, szybko, skuteczniej i efektywniej na miarę społeczeństwa wiedzy i w dobie zaniku ciekawości.

Efektów naukowo-badawczych i dydaktyczno-wychowawczych Profesora Wacława Strykowskiego nie sposób w pełni przywołać, a zwłaszcza zamknąć związanego z Nim bogactwa myśli w zwięzłej laudacji. Zaslugują one na oddzielne, pełne, analityczne opracowanie.

Z okazji pięknego jubileuszu proszę w imieniu Zespołu Dydaktyki Ogólnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk i własnym o przyjęcie życzeń: dobrego zdrowia i pełni sił do skutecznego pełnienia misji prowadzenia swych uczniów i współpracowników ku nowym wyzwaniom edukacji i nauk o niej oraz dowodów do satysfakcji z tych osób, w których Pan Profesor pokłada swoje oczekiwania, nadzieje, a nawet *marzenia*. Niech Cię otaczają: zrozumienie, życzliwość, zaufanie i niezawodność, a czas Twój upływa w szczęściu. Szczęście należy do najstarszych kategorii aksjologicznych. Traktowane jest jako cel ludzkiej egzystencji i jedna z najwyższych wartości. Jawi się nam jako *wartość wysoce pozytywna, opromieniująca życie, nadająca mu sens i ostateczną formułę porządku, życie w harmonii ze światem zewnętrznym i samym sobą* (Gołaszewska, 1987, s. 214).

Ad multos annos, Drogi Profesorze!!

Fakty z życia naukowego Profesora Wacława Strykowskiego

Wacław Strykowski urodził się 5 września 1942 r. w Gaju Wielkim, powiat Szamotuły, w rodzinie rzemieślniczej. Tam też ukończył szkołę podstawową. Świadectwo dojrzałości i zawód nauczyciela uzyskał w roku 1961, kończąc Liceum Pedagogiczne w Poznaniu. Następnie studiował pedagogikę na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, uzyskując w roku 1966 dyplom magistra pedagogiki na podstawie pracy pt. *Działalność wychowawcza studenckiego klubu NURT*.

Wacław Strykowski, będąc studentem pedagogiki (lata 1961-1966), był też kierownikiem Studenckiego Teatru „NURT”, który to zespół w latach sześćdziesiątych wypromował wielu znanych w Polsce piosenkarzy i artystów (Irena Kotlińska-Dudzińska, Romuald Grząślewicz, Zdzisława Sońnicka, Urszula Sipińska, Bogdana Zagórska). Jego talenty i doświadczenia artystyczne zdobyte i rozwijane w tym okresie później zostały wykorzystane przez Niego jako badacza i nauczyciela akademickiego. Jubilat prowadził badania nad filmem dydaktycznym, przygotował oraz realizował wykłady

radiowe i telewizyjne w ramach Nauczycielskiego Uniwersytetu Radiowo-Telewizyjnego NURT. Również Jego zajęcia dla studentów i młodych nauczycieli akademickich, a także konferencje naukowe często były trafnie uzupełniane fragmentami utworów literackich, żartobliwych wierszyków i anegdot. Działania te skutecznie podnosiły poziom naukowy i artystyczny Jego pracy pedagogicznej.

Mgr Waław Strykowski po ukończeniu studiów otrzymał propozycję pracy w Międzywydziałowym Zakładzie Nowych Technik Nauczania UAM w Poznaniu na stanowisku stażysty, gdzie rozpoczął działalność naukową pod opieką prof. dra hab. Leona Leji, koncentrując swoje zainteresowania badawcze na problematyce środków audiowizualnych, a zwłaszcza filmu dydaktycznego. W roku akademickim 1969/1970 przebywał na cztero miesięcznym stażu naukowym na uniwersytetach i w instytutach pedagogicznych Związku Radzieckiego.

W 1971 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki na podstawie rozprawy pt. *Struktura filmu naukowo-dydaktycznego*, obronionej na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UAM. Promotorem pracy był prof. Leon Leja. Praca, uzyskując wysoką ocenę recenzentów, została opublikowana w Wydawnictwie Naukowym UAM, a jej Autor otrzymał Nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Już w czerwcu 1976 r. odbyło się kolokwium habilitacyjne dra Waława Strykowskiego i Rada Wydziału Nauk Społecznych UAM nadała Mu stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych na podstawie monografii pt. *Wstęp do teorii filmu dydaktycznego* (Wyd. UAM, Poznań 1977). Za osiągnięcia naukowe uzyskane w pracy habilitacyjnej Autor otrzymał Nagrodę indywidualną Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Techniki. W lutym 1977 r. Waław Strykowski został powołany na stanowisko docenta w Instytucie Nowych Technik Kształcenia, objął funkcję wicedyrektora tego instytutu oraz kierownika Zakładu Teorii i Metodyki Stosowania Środków Dydaktycznych. W roku 1981, w wyniku wyborów, został dyrektorem Instytutu Nowych Technik Kształcenia. Od chwili włączenia tej placówki do Instytutu Pedagogiki doc. dr hab. Waław Strykowski został wicedyrektorem tego instytutu do spraw naukowych oraz kierownikiem Zakładu Technologii Kształcenia.

W roku 1987 Rada Państwa uchwałą z dnia 26 marca tegoż roku nadała Waławowi Strykowskiemu tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w roku 1995 został profesorem zwyczajnym nauk humanistycznych. W latach 1985–1987 Jubilat pełnił funkcję dziekana Wydziału Nauk Społecznych UAM w Poznaniu.

Pracując cały czas na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w latach dziewięćdziesiątych sprawował funkcję dziekana Wydziału

Pedagogiki w Wyższej Szkole Humanistycznej w Koszalinie, a w latach 2003–2007 był rektorem Gnieźnieńskiej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Menedżerskiej „Milenium” w Gnieźnie.

Podczas całej swojej pracy zawodowej (1961–2012) Jubilat opublikował około 400 prac naukowych i popularnonaukowych, w tym 10 książek i monografii, 20 prac zbiorowych pod redakcją, około 300 studiów i artykułów. Wśród tych publikacji znalazła się również monografia pt. *Studencki Teatr NURT. Lata sześćdziesiąte* (2004).

Aktywność naukowo-badawcza Jubilata

Działalność naukowo-badawcza Profesora Wacława Strykowskiego koncentrowała się na wielu zagadnieniach, które można zaliczyć do kilku subdyscyplin pedagogicznych. Należą do nich: dydaktyka ogólna, technologia kształcenia, dydaktyka szkoły wyższej, pedagogika i edukacja medialna, pedeutologia.

W pierwszych latach swojej aktywności badawczej Wacław Strykowski głównie koncentrował się na zagadnieniach filmu naukowego i dydaktycznego. Tej właśnie problematyce poświęcone były pierwsze artykuły i monografie: *Struktura filmu naukowo-dydaktycznego* (1973), *Wstęp do teorii filmu dydaktycznego* (1977) oraz *Zarys metodyki stosowania filmu dydaktycznego w szkole podstawowej i średniej ogólnokształcącej* (1983). Prace te odegrały istotną rolę w rozwoju teorii i praktyki filmu dydaktycznego w Polsce. Zaproponowana i zweryfikowana empirycznie w pracach Wacława Strykowskiego struktura filmu dydaktycznego została wdrożona do praktyki, gdyż według jej założeń realizowano filmy edukacyjne nie tylko w uczelnianych centrach audiowizualnych, ale również w profesjonalnych wytwórniach filmowych i telewizyjnych.

Badania naukowe nad nowymi technikami kształcenia, wśród których szczególnie miejsce zajmował film dydaktyczny, zmierzały w kierunku kompleksowego wykorzystania nowych mediów w dydaktyce wszystkich szczebli szkolnictwa. Za sprawą Profesora Wacława Strykowskiego we współczesnej technologii kształcenia zaczęła się utrzymywać koncepcja kształcenia multimedialnego, rozwijana szczególnie dynamicznie jako nowy paradygmat tej subdyscypliny. To właśnie idea kompleksowego stosowania wielu różnorodnych środków dydaktycznych (mediów edukacyjnych) stała się podstawą dalszego rozwoju badań Profesora Wacława Strykowskiego, uprawianych w ramach tego nurtu dydaktycznego, który w świecie nosił nazwę technologii kształcenia oraz naukowej organizacji procesu dydaktycznego.

Zweryfikowane rozwiązania teoretyczne i propozycje praktyczne zawrocowały w twórczości Profesora Waclawa Strykowskiego nową oryginalną monografią pt. *Audiowizualne materiały dydaktyczne. Podstawy kształcenia multimedialnego* (PWN, 1984). Osiągnięcia Jubilata stały się też podstawą teoretyczną do zmiany nazwy kierowanego przez Niego zakładu. Na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu powstał Zakład Technologii Kształcenia, a w ślad za Poznaniem poszły również inne zakłady nowych technik nauczania funkcjonujące na uczelniach w całym kraju.

W tym miejscu trzeba podkreślić, że osiągnięcia teoretyczne-metodologiczne Jubilata i Jego współpracowników nad technologią kształcenia jako subdyscypliną pedagogiczną były znaczące w skali światowej. Środowisko poznańskie zerwało z wąskim technicystycznym rozumieniem technologii kształcenia utożsamianej z technicznymi środkami dydaktycznymi na rzecz technologii dydaktycznej rozumianej jako nauka o projektowaniu, realizacji i ocenianiu różnorodnych systemów kształcenia opartych na komunikowaniu się interakcyjnym z wykorzystaniem tradycyjnych i nowoczesnych mediów dydaktycznych.

W swoich pracach Profesor Waclaw Strykowski szczególny nacisk położył na tworzenie przesłanek teoretycznych i metodologicznych technologii kształcenia, odwołując się do najnowszych odkryć psychologii poznawczej, dydaktyki innowacyjnej i teorii komunikowania. Ten kierunek aktywności widoczny jest między innymi w pracach: *Technologia kształcenia i jej rola w optymalizacji pracy szkoły* (1987), *Środki kształcenia i infrastruktura szkoły. Raport z badań* (1990), *Metody i środki kształcenia stosowane w szkole, Raport tematyczny* (1990), *Technologija Obuczenija kak piedadagogiczeskaja dyscyplina i kak przedmiot obuczenia* (1991), *Dokąd zmierza technologia kształcenia* (1993), *Problematyka badawcza technologii kształcenia* (1997).

Śledząc problematykę i zainteresowania badawcze Profesora Waclawa Strykowskiego w kolejnych latach, trzeba odnotować dalsze jej rozszerzenie i rozwój. W ten sposób dochodzimy do kolejnego obszaru Jego aktywności naukowej, dydaktycznej i publikacyjnej, mianowicie pedagogiki i edukacji medialnej. Jeżeli technologia kształcenia interesowała się głównie ustalaniem roli i wykorzystania mediów w procesie nauczania oraz uczenia się, to przedmiotem zainteresowań i badań pedagogiki medialnej jest wykorzystanie mediów w pracy dydaktycznej, wychowawczej i socjalizacyjnej. Okazało się bowiem, że w życiu codziennym media nie tylko wspomagają nauczanie i uczenie się, ale równie często biorą udział w procesach: samodzielnego uczenia się, komunikowania, wychowania, socjalizacji. Badanie roli mediów w działalności wychowawczej wcześniej głównie było przedmiotem zainteresowań pedagogiki społecznej. Tymczasem, zdaniem Profesora Waclawa Strykowskiego, problematyka wychowania przez media i do

mediów stanowić powinna przedmiot zainteresowań oraz działań pedagogiki mediów i edukacji medialnej.

Trzeba z całą mocą podkreślić, że dorobek teoretyczny i praktyczny Profesora Wacława Strykowskiego w tym zakresie jest bardzo znaczący. Z Jego nazwiskiem i pracami teoretyczno-metodycznymi kojarzy się głównie sprawa wdrażania edukacji medialnej w naszym kraju. Był On jednym z głównych autorów Podstawy Programowej ścieżki edukacyjnej „Edukacja Czytelnicza i Medialna”, wprowadzonej do naszych szkół wraz z reformą programową w 1999 r. Na uwagę zasługują również sformułowane przez Niego podstawowe cele edukacji medialnej, mianowicie:

1. Przygotowanie społeczeństwa do sprawnego posługiwania się mediami jako narzędziami pracy intelektualnej i komunikowania się (cel praktyczno-techniczny).

2. Przygotowanie ludzi (dzieci, młodzieży i dorosłych) do świadomego i krytycznego odbioru wszelkiego rodzaju komunikatów medialnych.

Szczególne znaczenie w dzisiejszej rzeczywistości nabiera realizacja drugiego celu, który możemy określić jako humanistyczno-kulturowy. Jeżeli bowiem dzieci i młodzież obecnie potrafią sprawnie posługiwać się mediami w sensie technicznym, to szczególnej troski wymaga przygotowanie ich do selektywnego, świadomego i krytycznego odbioru programów telewizyjnych, zasobów Internetu, korzystania z gier komputerowych itd. Oto dorobek publikacyjny Jubilata z tego obszaru naukowo-dydaktycznego: *W poszukiwaniu statusu technologii kształcenia i pedagogiki medialnej* (1995), *Pedagogika medialna* (1997), *O potrzebie i programie edukacji medialnej* (1997), *Pedagogika i edukacja medialna w społeczeństwie informacyjnym* (2002), *Rozwój pedagogiki medialnej w Polsce w latach 1995–2004* (2004), *Pedagogika medialna* (2005), *Kompetencje nauczyciela edukacji medialnej* (2007), *Edukacja medialna w społeczeństwie informacyjnym* (2010).

Ogromną rolę w budowaniu oraz rozwijaniu pedagogiki i edukacji medialnej odegrały dwa przedsięwzięcia merytoryczno-organizacyjne podjęte przez Profesora Wacława Strykowskiego w latach dziewięćdziesiątych XX w. Były to: powołanie czasopisma – kwartalnika pedagogicznego – pod tytułem „Edukacja Medialna” (1996), (którego był redaktorem naczelnym) oraz organizowanie cyklicznych, międzynarodowych konferencji pod ogólnym tytułem „Media a edukacja” (był ich kierownikiem naukowym). Integralną i szczególnie ważną częścią tych konferencji było publikowanie prac zbiorowych pod naukową redakcją Jubilata (eMPi², Poznań: 1997, 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2012).

Warto przytoczyć bardziej szczegółowy zestaw problematyki tych konferencji, w których uczestniczyli badacze z ośrodków naukowych na całym świecie (Niemcy, Francja, Stany Zjednoczone, Kanada, Rosja, Holandia, Szwecja).

cja): media w szkole, media w edukacji zdalnej i pozaszkolnej, media w wychowaniu i socjalizacji, media w edukacji kulturalnej, media w samokształceniu i kształceniu specjalnym, kompetencje medialne nauczycieli, media w integracji europejskiej, media stymulatorem zmian w edukacji, edukacja medialna nauczycieli, uczniów i rodziców, media w edukacji wirtualnej, cyfryzacja edukacji.

Kształcenie i doskonalenie nauczycieli

Kolejną dziedzinę zainteresowań i twórczości naukowej Jubilata stanowi problematyka kształcenia i doskonalenia nauczycieli (pedeutologia). Wskaźnikiem Jego aktywności w tym zakresie są: organizowanie studiów podyplomowych dla nauczycieli i dyrektorów szkół, publikacje książkowe, artykuły teoretyczne, opracowania metodyczne, organizowanie i udział w konferencjach naukowo-metodycznych pedagogów, dyrektorów szkół, nauczycieli wszystkich szczebli naszego szkolnictwa. W tym zakresie Profesor Waław Strykowski jest współautorem książki (dwa wydania), która stała się podręcznikiem na studiach podyplomowych dla dyrektorów szkół i nauczycieli różnych przedmiotów (Strykowski, Strykowska, Pielachowski, *Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej*, eMPI², Poznań 2003, 2007).

Profesor Waław Strykowski był też współautorem pierwszego w Polsce programu kształcenia dyrektorów jako menedżerów oświaty, a także twórcą Podyplomowego Studium Technologii Kształcenia dla Nauczycieli (lata osiemdziesiąte XX w.). Na podstawie tego właśnie studium powstało powołane przez Jubilata Polskie Towarzystwo Technologii i Mediów Edukacyjnych. Szczególną inicjatywą towarzystwa było organizowanie zagranicznych wyjazdów studyjnych dla nauczycieli w celu zapoznawania się ze strukturą i funkcjonowaniem współczesnej szkoły w różnych krajach. Z inicjatywy Jubilata, przy współpracy prof. Stanisława Dylaka, zorganizowano takie wyjazdy do następujących krajów: Dania, Holandia, Norwegia, Szwecja, Francja, Włochy, Belgia, Niemcy, Litwa. Uczestnicy studiów podyplomowych mieli więc okazję bezpośredniego zapoznawania się z różnymi formami kształcenia i systemami szkolnymi w różnych krajach całej Europy.

Problematyka merytoryczna oraz metodyczna kształcenia i doskonalenia nauczycieli była również przedmiotem Jego wykładów radiowych i telewizyjnych w ramach Nauczycielskiego Uniwersytetu Radiowo-Telewizyjnego „NURT”. Profesor Waław Strykowski opracował i wygłosił na antenie ogólnopolskiej, w roku akademickim 1989/1990 i 1990/1991, 28 wykładów

telewizyjnych i 16 wykładów radiowych. Wykładom tym towarzyszyły opracowania i publikacje teoretyczne poświęcone problematyce kształcenia i doskonalenia nauczycieli. Oto lista niektórych szczególnie ważnych publikacji poświęconych tej problematyce: *Wideo w szkole* (1990), *Jak kształcić nauczycieli* (1991), *O nowoczesnym kształceniu nauczycieli* (1992), *Jak kształcić menedżerów oświaty* (1992), *Szkoła dyrektorem stoi* (1993), *W sprawie kształcenia nauczycieli* (1994), *Nauczyciel i jego kompetencje* (2005).

Dużo miejsca w życiu naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym Profesora zajęła działalność na rzecz kształcenia młodych nauczycieli akademickich, tak zwana pedagogizacja. W tego rodzaju działalności Jubilat był zaangażowany w latach 1966–1988. Początkowo Międzywydziałowy Zakład Nowych Technik Nauczania, a później Instytut Nowych Technik Kształcenia sprawował bowiem opiekę merytoryczną i organizacyjną, a jego pracownicy brali aktywny udział w kształceniu pedagogicznym młodej kadry naukowej. Przez cały ten okres Profesor Wacław Strykowski był „prawą ręką” prof. Leona Leji. Oni byli też głównymi szefami pedagogizacji nauczycieli akademickich nie tylko uniwersytetu, ale wszystkich szkół wyższych miasta Poznania. W działalności tej w środowisku poznańskim wypracowano model pedagogizacji, w którym wyróżniono trzy etapy: etap międzyuczelniany, uczelniany i instytutowy. Działalność ta w środowisku szkół wyższych Poznania była przykładem dla innych środowisk w całej Polsce, a nawet dla zagranicy. Do Poznania jak do Mekki przyjeżdżali organizatorzy pedagogizacji z całej Europy, zwłaszcza z krajów obozu socjalistycznego, aby, korzystając z programów i doświadczeń uczelni poznańskich, wprowadzić u siebie odpowiednie zmiany edukacyjne. Wielu dzisiejszych profesorów, ówczesnych młodych nauczycieli (asystentów), wspomina okres wdrażania ich do pracy nauczycielskiej z ogromną sympatią i uznaniem. Z dużym szacunkiem wspomina się osoby prowadzące pedagogizację, a mianowicie profesorów: L. Leję, K. Denka, W. Strykowskiego, J. Skrzypczaka, S. Dylaka i innych kolegów, pracowników Instytutu Nowych Technik Kształcenia.

W tym też czasie, lata siedemdziesiąte – również za sprawą Jubilata – powstały znaczące opracowania dydaktyczne adresowane do młodych nauczycieli akademickich uczelni poznańskich, pomyślane jako komplet zeszytów naukowych z problematyki kształcenia pedagogicznego, mianowicie: „Przewodnik Programowo-Metodyczny”, „Polityka Naukowa i Organizacja Procesu Wychowawczego w Szkole Wyższej”, „Psychologiczne i Socjologiczne Zagadnienia Szkolnictwa Wyższego”, „Dydaktyka Szkoły Wyższej”, „Nowe Techniki Nauczania”, „Metodyka Nauczania Poszczególnych Dyscyplin” (Poznań, 1997). Młodzi nauczyciele akademicy mieli też okazję publikować swoje prace naukowo-dydaktyczne w czasopiśmie „Neodi-

dagmata” – zobacz m.in. Gulińska H., Marciniak B., Skrzypczak J.: *Film monotematyczny w dydaktyce szkoły wyższej – Niektóre problemy i propozycje* (1978).

Redaktor czasopism pedagogicznych oraz członek rad redakcyjnych i naukowych

Profesor Waław Strykowski od roku 1982 jest redaktorem naczelnym rocznika pedagogicznego „Neodidagmata”. Jest to czasopismo pedagogiczne powołane do życia w 1970 r. przez profesorów Leona Leję i Kazimierza Denka jako organ naukowy Międzywydziałowego Zakładu Nowych Technik Nauczania UAM w Poznaniu. Obecnie „Neodidagmata” jest czasopismem Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM.

Jest to pismo o zasięgu międzynarodowym, gdyż publikuje swoje artykuły nie tylko w języku polskim, ale także w czterech językach kongresowych, a jednocześnie trafia do wielu ośrodków naukowych na całym świecie. Początkowo głównym celem czasopisma było rozwijanie i upowszechnianie innowacyjnych osiągnięć w dydaktyce szkoły wyższej. Obecnie rozszerzyło ono swoje oddziaływanie na wszystkie etapy szkolnictwa, obejmując zarówno problematykę dydaktyczną, jak i wychowawczą.

W latach 1996–2003 Profesor Waław Strykowski był redaktorem naczelnym czasopisma „Edukacja Medialna”. Pismo powstało jako kwartalnik naukowy Polskiego Towarzystwa Technologii i Mediów Edukacyjnych. Jego celem było upowszechnianie problematyki teoretycznej i metodycznej z zakresu pedagogiki i edukacji medialnej. Pismo było prenumerowane przez wiele szkół w całej Polsce i cieszyło się dużym zainteresowaniem nauczycieli. Było ono szczególnie pomocne w realizacji ścieżki edukacyjnej „Edukacja Czytelnicza i Medialna”.

W okresie 45-letniej pracy zawodowej Profesor Waław Strykowski był też członkiem innych rad redakcyjnych i wydawniczych: był członkiem zespołu redakcyjnego pisma „Człowiek i Społeczeństwo”, członkiem Kolegium Redakcyjnego Wydawnictwa Naukowego UAM, członkiem Kolegium Redakcyjnego pisma „Film Naukowy”, członkiem Komitetu Redakcyjnego „Studiów Pedagogicznych” i „Rocznika Pedagogicznego” PAN, przewodniczącym Rady Programowej miesięcznika „News – Nowości Oświaty”, członkiem Rady Redakcyjnej czasopisma „Przekazy i Opinie”, członkiem Kolegium Redakcyjnego wydawnictwa „Z Doświadczeń Nauczycieli Pozańskich”.

Jubilat był też aktywnym uczestnikiem rad naukowych na terenie naszego kraju. Między innymi przez wiele lat pełnił funkcję przewodniczącego

Rady Naukowej Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Pomocy Naukowych i Sprzętu Szkolnego w Warszawie, przewodniczącego Rady Naukowej Polskiego Stowarzyszenia Filmu Naukowego, był członkiem: Rady Naukowej Polskiej Fundacji Upowszechniania Nauki w Warszawie, Rady Naukowo-Programowej Centralnego Ośrodka Filmów Dydaktycznych w Warszawie, Rady Naukowej Centralnego Ośrodka Technologii Nauczania w Krakowie, Rady do spraw Edukacji Informatycznej i Medialnej przy Ministerstwie Edukacji Narodowej, Rady do spraw Środków Masowego Przekazu, Zespołu do spraw Reformy Wychowania Przedszkolnego oraz ekspertem do spraw Pomocy Naukowych i Środków Dydaktycznych.

Profesor Wacław Strykowski obok indywidualnych osiągnięć naukowych ma również spore sukcesy w kierowaniu zespołami badawczymi. Na przestrzeni Jego życia zawodowego były to różne przedsięwzięcia badawcze realizowane w formie centralnych programów badawczych, grantów, projektów badawczych. Szczególnie owocne dla pracy Jubilata pod tym względem były lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte ubiegłego wieku. Wiodącym tematem badawczym prowadzonym przez Profesora Wacława Strykowskiego było zagadnienie optymalizacji działalności i infrastruktury szkoły oraz teoretyczne podstawy i kierunki optymalizacji kształcenia różnych szczebli naszego szkolnictwa.

Kształcenie kadr naukowych i praca w Komitecie Nauk Pedagogicznych

Ukazując dorobek Profesora Wacława Strykowskiego, należy też podkreślić Jego osiągnięcia w kształceniu kadr naukowych. Wypromował On 21 doktorów, osób wywodzących się z różnych ośrodków naukowych i dydaktycznych na terenie całego kraju (Poznań, Rzeszów, Kraków, Warszawa, Wrocław, Koszalin, Lublin, Kalisz). Jubilat był recenzentem 36 przewodów doktorskich, opiniował dorobek naukowy kilkunastu habilitantów i osób ubiegających się o tytuł profesora. Kilkakrotnie był powoływany na superrecenzenta przez Centralną Komisję do spraw Stopni i Tytułów Naukowych. W okresie swojej pracy zawodowej wypromował około 800 magistrów pedagogiki i był promotorem licznych prac dyplomowych na studiach podyplomowych dla dyrektorów szkół i nauczycieli. Wykonał też kilkanaście recenzji wydawniczych książek i monografii oraz tyle samo wniosków różnego rodzaju projektów badawczych, grantów KBN i programów unijnych.

Profesor Wacław Strykowski w latach 1986–1995 był członkiem Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN i przez dwie kadencje pełnił funkcję sekretarza naukowego tego komitetu. W tym czasie był współorganizatorem kolej-

nych konferencji naukowych, a także współtwórcą organizowanych w tym czasie kolejnych edycji Letnich Szkół Młodych Pedagogów: Antonin (1987), Białowieża (1988), Sopot (1991), Zajęczkowo (1992), Bystre (1993). Obecnie Profesor Waclaw Strykowski jest członkiem Zespołu Dydaktyki Ogólnej, Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN.

Biogramy w publikacjach, nagrody i wyróżnienia

Praca oraz aktywność naukowa i zawodowa Jubilata zostały dostrzeżone i uwiecznione w wielu publikacjach biograficznych. Oto niektóre z nich: *Who is Who in the World* (1992), *Nowy słownik pedagogiczny Wincentego Okonia* (1996), *Kto jest kim w Poznaniu?* (1997), *Pedagogika. Leksykon*, B. Śliwerski (2000), *Kto jest kim w Polsce?* (2001), *Złota Księga Nauki Polskiej* (2001), *Who is Who w Polsce? Encyklopedia biograficzna z życiorysami znanych Polek i Polaków* (2002), *Kto jest kim w Polsce Nowego Millenium?* (2002), *Współcześni uczeni Polscy. Słownik biograficzny* (2002), *Złota Księga Nauki Polskiej – Naukowcy Zjednoczonej Europy* (2006).

Jubilat jest prezesem Polskiego Towarzystwa Technologii i Mediów Edukacyjnych, członkiem Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, członkiem Gesellschaft für Padagogik und Information e.V. (GPI), członkiem Association for Education Communications and Technology (AECT), członkiem Akademickiego Klubu Seniora.

Za swoją działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną Profesor Waclaw Strykowski otrzymał wiele odznaczeń, wyróżnień i nagród: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1988), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1989), Złotą Odznakę PSFN (1979), Złotą Odznakę Służbie Penitencjarnej (1980), odznakę „Zasłużony Działacz Kultury” (1984), odznakę „Za Zasługi dla Województwa Kaliskiego” (1985), odznakę „Za Zasługi dla Województwa Poznańskiego” (1987), odznakę „Za Zasługi dla Województwa Koszalińskiego” (1998), brązowy medal „Za Zasługi dla Obronności Kraju” (1976), srebrny medal „Za Zasługi dla Obronności Kraju” (1982), nagrody ministra nauki, szkolnictwa wyższego i techniki za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne, nagrody indywidualne i zespołowe (1974, 1975, 1978, 1994, 2004). Za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne Profesor Waclaw Strykowski otrzymywał też nagrody Rektora UAM oraz Szkół Wyższych w Koszalinie i Gnieźnie.

Literatura

GOŁASZEWSKA M. (1987): *Poszukiwanie porządku świata*, Wyd. „Nasza Księgarnia”, Warszawa.